

MOET DE NED. MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING
DER GENEESKUNST ALS GEHEEL DE BEGINSELEN EENER
VAKVEREENIGING AANVAARDEN?

(Vraag 11 van de door het Hoofdbestuur verzonden vragenlijst).

Naar aanleiding van die vraag kwamen eenige bedenkingen bij mij op, die ik, daar het toch een zaak geldt, die van alle kanten dient bekeken te worden, meen niet te mogen terughouden.

Wanneer men die vraag met ja beantwoordt, doen zich reeds dadelijk een aantal bezwaren voor.

De Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst bestaat zonder quaestie uit een aantal leden, die van die Maatschappij min of meer een vakvereeniging willen maken, maar er zullen ook wel leden zijn, die dit niet willen. Onder dezen zullen er dus zijn, die de Maatschappij moeten verlaten, of liever die daartoe gedwongen worden door een meerderheid, die een ander karakter aan onze Maatschappij wil geven; anderen zullen er zijn, die ter wille van het goede doel en om niet afvallig te worden lid blijven, zonder het goed in te zien, wat het zeggen wil, wanneer men zich op maatschappelijk gebied tegen zijn overtuiging moet onderwerpen aan een meerderheid en zich tegen zijn zin daarvoor onaangenaamheden en opofferingen zal moeten getroosten.

En waar de Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst hoogstens als bijzaak de rol van vakvereeniging op zich kan nemen, wil zij haar traditie niet geheel ontrouw worden, vrees ik, dat ook zij, die van een vakvereeniging hooge verwachting hebben, niet tevreden zullen zijn.

Toch meen ik, dat het de plicht der medici is meer dan tot nog toe eendrachtelijk voor hun materieele belangen op te komen. Men is in onzen stand wel eens geneigd die materieele belangen min of meer „en bagatelle” te behandelen, alsof men te hoog staat daarvoor te zorgen.

Ik heb dit nooit kunnen begrijpen, daar ik het volstrekt geen schande vind, dat, waar de meesten onzer geheel of gedeeltelijk door het uitoefenen der praktijk in hun levensonderhoud voorzien, zij dan ook zorgen, dat dit mogelijk blijft en zij niet geëxploiteerd worden door anderen, die van hun arbeid geldelijk voordeel trekken. Waar dan die materieele belangen van werkelijk hoog gewicht en voor velen onzer een levensquaestie zijn, eischen zij dan ook de meest mogelijke belangstelling en zorg, hetgeen wel mogelijk is voor een vakvereeniging, maar niet voor onze Maatschappij, die nog andere plichten heeft te vervullen.

Ook weten wij volstrekt niet, of wij, Nederlandsche medici met ons bekend onafhankelijkheidsgevoel, wel de rechte menschen zijn voor een vakvereeniging. Wij zijn niet te vergelijken met werklieden in een bepaald vak, in enkele niet veel van elkaar verschillende fabrieken verdeeld, waarvan het meerendeel zonder veel redeneeren de leiders volgt. Wij, medici, hebben vaak zeer uiteenlopende belangen en zijn te ontwikkeld om blindelings te volgen, maar hebben over elk besluit, dat genomen wordt, een eigen meening, en nu vrees ik nog altijd, dat het in die omstandigheden voor een minderheid zeer moeilijk zal zijn zich te schikken naar een meerderheid, waar het

o.m. geldt min of meer bindende besluiten, weerstandskas, bepaling van tarieven, enz.

In ieder geval is het oprichten van een vakvereniging van medici een experiment, dat, meen ik, niet genomen mag worden met de Nederl. Maatschappij tot bev. der Geneeskunst, want blijkt het fiasco te lijden, dan heeft de Maatschappij een aantal leden van zich vervreemd en heeft zeker niet aan prestige gewonnen.

Onze Maatschappij blijve ongeveer wat zij is en naar mate zij zich minder met materieele belangen bemoeit, zal haar prestige hooger zijn en zal naar haar besluiten en wenschen door de Hooge Regeering meer geluisterd worden. De oplossing zou, dunkt me, kunnen zijn, als volgt: Laten de leden, die een vakvereniging wenschen in iedere afdeeling (om nog zooveel mogelijk gelijke belangen te hebben), maar onafhankelijk van die afdeeling, zich vereenigen, en zien te komen tot het opmaken van een reglement, waaraan ieder zich verbindt zich te onderwerpen. Hiervan kan kracht uitgaan, want ieder, die meedoet, doet dit vrijwillig en weet volkomen goed, welke verplichtingen hij tevens op zich neemt. Hebben dergelijke vakverenigingen werkelijk een toekomst, dan zal ieder jong medicus in een afdeeling dadelijk gretig de gelegenheid aangrijpen, daarvan lid te worden om daardoor een steun te hebben in moeilijke omstandigheden en dan zal zeker de afdeeling van de Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst geneigd zijn wenschen van die vakvereniging te overwegen en ze zoo noodig brengen in de Algemeene vergadering. Lukt het niet, dan heeft ten minste de Maatschappij geen schade geleden.

Onmogelijk lijkt het mij te verwachten, dat, door te besluiten de Nederl. Maatschappij tot bev. der Geneeskunst worde een vakvereniging, alle leden, waaronder een aantal, dat slechts lijdelijk toestemt, die ijver en toewijding zouden toonen, die een krachtige vakvereniging zou eischen.

Rotterdam, 3 Sept. 1902.

Dr. A. SCHULD.

Het Hoofdbestuur der NOORD-HOLLANDSCHE VEREENIGING HET WITTE KRUIS, zich refereerende aan zijn mededeeling (voorkomende in dit *Tijdschrift*, n°. 24 van 16 Juni 1900, blz. 1151) heeft de eer te berichten, dat het, in het belang van de zaak, besloten heeft, den termijn voor het inzenden van antwoorden op de PRIJSVRAAG, in bovenbedoelde mededeeling vermeld, te verlengen tot 1 September 1903.

Het Hoofdbestuur voornoemd:

Dr. P. J. BARNOUW, *Voorzitter*, te Amsterdam.

P. J. VAN ELDIK THIEME, *Secretaris*, te Bloemendaal.
